

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. sausio 2 d. Nr. 21RE- (AG-933/02-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Vytauto Kurpuveso, Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjui advokato padėjėjui X. Y., atsakovės Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos įgaliotam atstovui X. X.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal advokato padėjėjo X. Y. skundą dėl Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2024 m. spalio 22 d. sprendimo Nr. D2-2463 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjo Y. Y. įgaliotas atstovas advokato padėjėjas X. Y. (toliau – pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) 2024 m. spalio 22 d. sprendimą Nr. D2-2463 „Dėl prašymo pateikti informaciją“ (toliau – ginčijamas sprendimas) ir įpareigoti Tarnybą suteikti prašomą informaciją.

Paaikino, kad Kauno apygardos teismo 2016 m. liepos 15 d. nutartimi (*duomenys neskelbtini*) iškelta bankroto byla, bankroto administratore paskirta (*duomenys neskelbtini*). Kauno apygardos teismo 2016 m. gruodžio 28 d. nutartimi patvirtinti (*duomenys neskelbtini*) kreditorių finansiniai reikalavimai, kurie buvo patikslinti vėlesnėmis teismo nutartimis. Kauno apygardos teismo 2018 m. gegužės 24 d. nutartimi iš BUAB (*duomenys neskelbtini*) administratoriaus pareigų atstatydinta (*duomenys neskelbtini*) ir bankroto administratoriumi paskirtas Y. X. Kauno apygardos teismo 2020 m. vasario 27 d. nutartimi nutarta BUAB (*duomenys neskelbtini*) likviduoti dėl bankroto. Kauno apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 26 d. nutartimi iš BUAB (*duomenys neskelbtini*) administratoriaus pareigų atstatydintas Y. X. ir bankroto administratoriumi paskirtas X. A. Y. Y. yra LUAB (*duomenys neskelbtini*) pirmos ir trečios eilės kreditorius, taip pat kartu yra ir LUAB (*duomenys neskelbtini*) savininkas, valdantis 100 proc. LUAB (*duomenys neskelbtini*) akcijų.

Pareiškėjas kreipėsi į Tarnybą prašydamas pateikti nuo 2020 m. rugsėjo 4 d. iki šios dienos Tarnyboje gautus skundus, pareiškimus prašymus ir kitus kreipimusis dėl X. A. ir (ar) dėl UAB (*duomenys neskelbtini*), o taip pat visus Tarnybos raštus, sprendimus ir kitus dokumentus, kuriais buvo atsakyta į gautus skundus, pareiškimus, prašymus ar kitus kreipimusis. Tarnyba pateikė ginčijamą sprendimą, su kuriuo nesutiktina, nes galima manyti, kad jis puikiai atvaizduoja formalizmą ir biurokratizmą valstybinėse institucijose ir Tarnybos toks atsakymas turėtų būti pripažintas neteisėtu, ribojančiu pareiškėjo profesinę veiklą (teisinių paslaugų teikimą klientui).

Dėl pirmojo ginčijamo sprendimo argumento apie skelbiamos informacijos viešumą pažymėtina, kad jis yra tik formaliai teisingas ir tai yra labai lengva įrodyti – šiai dienai Tarnybos internetiniame puslapyje ši informacija viešai nėra prieinama, nes toks puslapis neegzistuoja (žr. <https://www.avnt.lt/veiklos-sritys/nemokumas-2/administratoriveiklos-prieziura/viesai-skelbiami-sp-jimai-nuo-2020-01-01/>). Tačiau net ir tuo atveju, jei Tarnybos internetinėje svetainėje einama ne tiesiogiai per viešai skelbiamą informaciją apie išpėjimus, ir pasirenkama konkretų administratorių (kas gal ir nėra patogu, suprantama, bet bent jau šiuo atveju įmanoma apskritai), tai tokiu atveju galima rasti informaciją, jei ieškoma pagal konkrečius nemokumo administratorius, tačiau ir aptariamam atveju tai yra biurokratizmo apraiška valstybės institucijoje ta prasme, kad konkrečiai X. A. atveju randama informaciją (*duomenys neskelbtini*), jog Tarnybos direktoriaus 2024 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. (*duomenys neskelbtini*) nemokumo administratoriui X. A. už Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 3 straipsnio 5 punkto ir 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą skirta poveikio priemonė – išpėjimas. Iš šios informacijos neįmanoma suprasti, nei kokiam procese, nei už kokį konkretų pažeidimą (kaip pasireiškė neteisėti veiksmai) ši poveikio priemonė buvo skirta. Dar daugiau, ši poveikio priemonė buvo skirta išnagrinėjus pareiškėjo atstovo pateiktą skundą Tarnybai už X. A. pažeidimus LUAB (*duomenys neskelbtini*) procese – apie tai neinformavus nei pareiškėjo, nei jo atstovo – kas nulėmė tai, kad X. A. paskirtą nuobaudą apskundė, o viso proceso iniciatorius – Y. Y. (jo atstovas) – net nebuvo įtrauktas suinteresuotu asmeniu į ginčą dėl nuobaudos, paskirtos administruojant pareiškėjo klientui priklausančią įmonę. Tokiu būdu ši informacija pareiškėjo buvo gauta jau po to, kai Regionų apygardos administracinio teismo administracinė byla Nr. (*duomenys neskelbtini*) buvo išnagrinėta ir pareiškėjo klientas, kaip suinteresuotas asmuo, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) nustatyta tvarka nebegalėjo įstoti į bylą, kurioje, tikėtina, X. A. teiks apeliacinį skundą, ir pareiškėjui buvo užkirsta galimybė susipažinti su šios bylos medžiaga, nes teismo sprendimas nėra įsiteisėjęs, o bylos medžiaga yra reikšminga pareiškėjo teisėms ginti. Tai, be kita ko, paneigia ir ginčijamo sprendimo samprotavimus apie tai, kad Tarnyba yra atsakiusi į visus pareiškimus bei skundus.

Lygiai taip pat nepagrįstas yra atsisakymo pateikti informaciją motyvavimas Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punktu. Pareiškėjas nurodė, jog jis dėl informacijos pateikimo kreipiasi vadovaujantis Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo (toliau – Advokatūros įstatymas) 44 straipsnio 1 dalimi, išsamiai pagrindė kodėl ši informacija yra reikalinga ir kokioms būtent paslaugoms klientui teikti, taip pat ir papildomai atkreipė Tarnybos dėmesį, jog pareiškėjo atstovo teisę gauti duomenis, tarp jų ir asmens duomenis, taip pat ir ypatingus asmens duomenis, numato ir 2016-04-27 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 6 straipsnio 1 dalies c punktas.

Pareiškėjas skunde papildomai remiasi Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2001 m. vasario 12 d., 2011 m. birželio 9 d., 2015 m. liepos 9 d., 2019 m. kovo 1 d. nutarimais. Pažymi, kad vienas iš pagrindinių advokatų veiklos principų yra advokato veiklos laisvė ir nepriklausomumas (Advokatūros įstatymo 5 straipsnio 1 punktas). Advokato (šiuo atveju – advokato padėjėjo) pareiga yra padėti ir patarti klientui įvairiais teisės klausimais, tarp jų, kaip apsiginti teisminiame ginče. Atsižvelgiant į tai, advokatas (šiuo atveju – advokato padėjėjas) turi diskrecijos teisę savarankiškai (nepriklausomai) nuspręsti, kokios apimties duomenys yra reikalingi siekiant užtikrinti kokybišką teisinių paslaugų teikimą.

Aptariamam atveju Tarnyba neturėjo jokio pagrindo nepateikti advokato padėjėjui duomenų ir tokiu būdu Tarnyba viršija jai teisės aktų priskirtą kompetenciją be realaus teisinio pagrindo ar motyvų kvestionuodama advokato padėjėjo diskreciją pasirinkti, kokia apimtimi konkreti informacija yra būtina, siekiant kaip įmanoma geriau atstovauti ir apginti klientą teisme, kas yra visiškai

nesuderinama su advokato (advokato padėjėjo) teisiniu statusu ir pažeidžia advokato (advokato padėjėjo) veiklos laisvės ir nepriklausomumo principą (b. l. 1–4).

Pareiškėjas Komisijos posėdžio metu akcentavo, jog byloje teisinio santykio šalimis yra advokato padėjėjas, kuris veikia kliento vardu, ir Tarnyba, į kurią kreipiamasi dėl informacijos pateikimo. Pareiškėjas nurodė, jog Tarnybos atsisakymas motyvuojamas vienintele teisės norma (Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punktu), kuri yra neaktuali ir negaliojanti. Taip pat pažymėjo, jog Tarnyba turi teisę svarstyti, ar prašoma pateikti informacija yra tiesiogiai susijusi su advokato padėjėjo veikla, tačiau to nepadarė, todėl tai pažeidžia advokato padėjėjo teisę gauti informaciją, nes jos negaudamas jis negali tinkamai suteikti teisinių paslaugų. Pareiškėjas posėdžio metu akcentavo, jog Tarnybos buvo prašyta pateikti ne tik advokato padėjėjo kliento Y. Y., bet ir kitų, t. y. dar dviejų kreditorių, kurie pareiškėjo žiniomis, kreipėsi į Tarnybą skundus, prašymus ir atsakymus į juos, todėl pareiškėjo prašymo turinys yra platesnės apimties nei nurodo atsakovė.

Atsakovė Tarnyba atsiliepinu į pareiškėjo skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Paaikšino, kad vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punktu atsisakė pateikti pareiškėjo atstovui dokumentus, kadangi tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių dokumentų, kurie jam jau buvo pateikti.

Skunde pareiškėjas teigia, kad toks atsakymas riboja pareiškėjo profesinę veiklą, o informacija Tarnybos internetiniame puslapyje viešai nėra prieinama. Pareiškėjas teigia, kad Tarnyba nepasivargino informuoti pareiškėjo apie poveikio priemonės skyrimą nemokumo administratoriui UAB (*duomenys neskelbtini*) bankroto procese, o pats skundžiamas atsakymas kvestionuoja advokato padėjėjo diskreciją pasirinkti, kokia apimtimi konkreti informacija yra būtina bei pažeidžia advokato (advokato padėjėjo) veiklos laisvės ir nepriklausomumo principą.

Skundo argumentas, kad toks Tarnybos atsakymas riboja pareiškėjo profesinę veiklą, o informacija Tarnybos internetiniame puslapyje viešai nėra prieinama yra ne tik kad nepagrįstas, bet ir sunkiai suprantamas – Tarnybos vertinimu, visisiškai nėra aišku, kokia profesine veikla pareiškėjas užsiima ir kokių būdu ji yra ribojama, tuo tarpu informacija Tarnybos internetiniame puslapyje buvo ir yra viešai prieinama, ką pats pareiškėjas skunde nevienareikšmiškai patvirtina ją cituodamas.

Skundo argumentas, kad Tarnyba nepasivargino informuoti pareiškėjo apie poveikio priemonės skyrimą nemokumo administratoriui UAB (*duomenys neskelbtini*) bankroto procese, o pats skundžiamas atsakymas kvestionuoja advokato padėjėjo diskreciją pasirinkti, kokia apimtimi konkreti informacija yra būtina bei pažeidžia advokato (advokato padėjėjo) veiklos laisvės ir nepriklausomumo principą yra nepagrįstas – Tarnyba neturi duomenų, kad pareiškėjas būtų advokatas ar advokato padėjėjas, taigi atsakymas niekaip negali kvestionuoti jo diskrecijos ar tuo labiau pažeisti laisvės ir nepriklausomumo principo. Šiuo atveju svarbu paminėti, kad nors tai nėra šio ginčo dalykas, Tarnybos informacija dėl neplaninio nemokumo administratoriaus X. A. veiklos patikrinimo rezultatų pareiškėjui buvo pateikta registruotu laišku, tačiau, pareiškėjo atstovo žodžiais tariant, pareiškėjas „*nepasivargino*“ šio laiško pasiimti (b. l. 20–21).

Atsakovės atstovas Komisijos posėdžio metu palaikė atsiliepiname išdėstyta Tarnybos poziciją ir prašė pareiškėjo skundą atmesti. Pažymėjo, jog advokato padėjėjas pats yra gavęs prašomą pateikti informaciją.

Skundas tenkintinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Tarnybos 2024 m. spalio 22 d. sprendimo Nr. D2-2463 teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Y. Y. atstovas advokato padėjėjas X. Y. remdamasis Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1 dalimi, 2024 m. rugsėjo 26 d. prašymu kreipėsi į Tarnybą (*prašymo kopija siūsta ir Seimo antikoruojos komisijos pirmininkui (duomenys neskelbtini)*), be kita

ko, prašydamas pateikti nuo 2020 m. rugsėjo 4 d. iki „šios dienos“ Tarnybos gautus visus skundus, pareiškimus, prašymus ar kitus kreipimusis dėl X. A. ir (ar) dėl UAB (*duomenys neskelbtini*), o taip pat visus Tarnybos raštus, sprendimus ar kitus dokumentus, kuriais buvo atsakyta į gautus skundus, pareiškimus, prašymus ar kitus kreipimusis iki informacijos pagal šį prašymą pateikimo dienos (b. l. 5–7).

Tarnyba 2024 m. spalio 22 d. sprendimu Nr. D2-2463 „Dėl prašymo pateikti informaciją“ nurodė, kad Lietuvos Respublikos juridinių asmenų įstatymo 137 straipsnio 7 dalis nustato, kad trečiųjų šalių interesų apsaugai užtikrinti priežiūros institucijos paskirtos galiojančios poveikio priemonės yra viešai skelbiamos priežiūros institucijos interneto svetainėje, Nemokumo administratorių sąrašė, tad informacija apie Tarnybos priimtus sprendimus nemokomo administratoriaus X. A. atžvilgiu yra prieinama viešai ir ją galima matyti Tarnybos tinklapyje. Pažymėjo, kad iš esmės visus skundus, pareiškimus, prašymus ir kitus kreipimusis dėl X. A. ir (ar) dėl UAB (*duomenys neskelbtini*) Tarnybai teikė pareiškėjas, UAB (*duomenys neskelbtini*) kreditorius ir savininkas, kuriam Tarnyba yra atsakiusi į visus pareiškimus bei skundus, todėl vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Tarnyba atsisako pateikti dokumentus, kadangi tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių dokumentų, kurie jam jau buvo pateikti (b. l. 12–13).

Nagrinėjamu atveju pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 26 d. prašymas Tarnybai laikytinas prašymu pateikti institucijos turimą informaciją.

Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2024-06-09 iki 2024-10-31) (toliau – Įstatymas) tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte, duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – viešojo funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką (1 straipsnio 1 dalis).

Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad institucijos ir valstybės valdomi subjektai privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas į Tarnybą kreipėsi, vadovaudamasis Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1 dalimi. Kadangi pareiškėjas, kaip Y. Y. atstovas (advokato padėjėjas), į Tarnybą kreipėsi, remdamasis jam, kaip specialiam subjektui, suteiktomis teisėmis, todėl ginčui spręsti taikomas Advokatūros įstatymas.

Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad advokatas, vykdydamas advokato veiklą, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, taip pat registrų, valstybės informacinių sistemų jų turimą ar tvarkomą ir teisinėms paslaugoms teikti reikalingą informaciją, duomenis (įskaitant specialių kategorijų asmens duomenis), dokumentus, jų nuorašus; advokato kreipimesi turi būti pateikti duomenys, įrodantys prašomų pateikti dokumentų ar jų nuorašų ryšį su teisinių paslaugų teikimu; advokatui, kuris nepagrindžia, kad prašoma informacija, duomenys, dokumentai ar jų nuorašai yra reikalingi teisinėms paslaugoms teikti, motyvuotai atsisakoma juos pateikti (1 punktas). Advokatas, vykdydamas advokato veiklą, turi teisę savarankiškai rinkti teisinėms paslaugoms teikti reikalingus duomenis, kuriuos advokatas gali gauti nesinaudodamas procesinėmis prievartos priemonėmis, t. y. gauti iš asmenų reikalingus dokumentus ar jų nuorašus, ar kitokią teisinėms paslaugoms teikti reikalingą informaciją (2 punktas).

Advokatūros įstatymo 2 straipsnio 1 dalis numato, jog advokatų teikiamos teisinės paslaugos – tai teisės konsultacijos (patarimai teisės klausimais), teisinę reikšmę turinčių dokumentų rengimas, atstovavimas teisės klausimais, gynyba bei atstovavimas bylų procese, kai šie veiksmai atliekami už

atlyginimą, išskyrus šio Įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nurodytą atvejį. Pagal šio straipsnio 2 dalį šias paslaugas gali teikti advokatai (advokato padėjėjai) ar advokatų profesinė bendrija.

Paminėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog advokatas, vykdydamas savarankišką profesinę veiklą bei teikdamas teisinę pagalbą asmeniui, kurio teisės ir teisėti interesai yra pažeisti, padeda įgyvendinti konstitucinę asmens teisę į teisminę gynybą, o asmens teisė turėti advokatą yra viena iš asmens teisės į teisminę gynybą veiksmingo įgyvendinimo sąlygų (žr., pvz., 2011 m. birželio 9 d., 2015 m. liepos 9 d. nutarimus). Konstitucinio Teismo aktuose taip pat konstatuota, kad iš Konstitucijoje įtvirtintos teisės į gynybą, taip pat teisės turėti advokatą kyla įstatymų leidėjo pareiga įstatymais sukonkretinti, kaip įgyvendinama ši asmens konstitucinė teisė. Nustatydamas šį teisinį reguliavimą įstatymų leidėjas yra saistomas Konstitucijos. Iš konstitucinės teisės į gynybą, taip pat teisės turėti advokatą kyla ir valstybės institucijų pareiga užtikrinti, kad galimybė įgyvendinti šias teises būtų reali (žr., pvz., 2001 m. vasario 12 d., 2011 m. birželio 9 d., 2015 m. liepos 9 d., 2019 m. kovo 1 d. nutarimus).

Taigi, advokatai laikytini asmenimis, teikiančiais įstatyme nustatytas teisines paslaugas, ir turi teisę gauti duomenis, reikalingus teisinėms paslaugoms, t. y. tiek teisės konsultacijoms (patarimams teisės klausimais), tiek teisinę reikšmę turinčių dokumentų rengimui, tiek atstovavimui teisės klausimais, tiek gynybai bei atstovavimui bylų procese. Įgyvendindami šią teisę advokatai privalo pagrįsti prašomų pateikti duomenų reikalingumą, t. y. jų ryšį su teisinių paslaugų teikimu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pažymėjęs, jog iš Konstitucijos ir įstatymų kylantys advokatų teisinio statuso ypatumai suponuoja jų diskreciją savarankiškai (nepriklausomai) nuspręsti dėl teisinių paslaugų teikimo apimties, taigi ir dėl to, kokie Registro tvarkomi duomenys jiems yra reikalingi, siekiant užtikrinti, kad jų teikiamos teisinės paslaugos būtų kokybiškos (t. y. jų atstovaujamo asmens teisės ir (arba) teisėti interesai būtų ginami maksimaliai efektyviai). Tokia advokatų diskrecija gali būti ribojama tik įstatymu. Dėl šios priežasties advokato interesas iš Registro gauti teisinių paslaugų teikimui reikalingus duomenis visais atvejais, kai tokie duomenys yra susiję su konkrečios teisinės paslaugos teikimu ir, šią paslaugą teikiančio advokato nuomone, yra būtini jai teikti, yra viršesnis už duomenų subjekto, kurio asmens duomenys yra Registre, teises ir laisves. Advokato teisė gauti duomenis suponuoja Registro tvarkytojo pareigą tokius duomenis advokatui pateikti. Pagal Advokatūros įstatymą teisė gauti registrų (taigi ir Nekilnojamojo turto registro) turimą ar tvarkomą ir teisinėms paslaugoms teikti reikalingą informaciją, duomenis (įskaitant specialių kategorijų asmens duomenis), dokumentus, jų nuorašus, yra viena pagrindinių advokato teisių (44 str. 1 p.), todėl Registratorius privalo tinkamai motyvuoti atsisakymą pateikti informaciją ar duomenis (žr. LVAT 2022 m. spalio 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-649-968/2022).

Pagal Advokatūros įstatymo 34 straipsnį advokato padėjėjas yra fizinis asmuo, kuris šio Įstatymo nustatyta tvarka yra įrašytas į Lietuvos advokatų padėjėjų sąrašą ir rengiasi advokato veiklai (1 dalis). Advokato padėjėjas turi visas šiame Įstatyme nustatytas advokato teises ir pareigas, išskyrus narystę Lietuvos advokatūroje bei proceso įstatymuose nustatytus apribojimus. Advokato padėjėjas turi teisę atstovauti kliento interesams teismuose tik tuo atveju, kai yra rašytinis advokato (praktikos vadovo) leidimas atstovauti konkrečioje byloje, o atstovauti kitose institucijose – rašytiniu advokato (praktikos vadovo) sutikimu. Advokato padėjėjas gali atstovauti tik pirmosios instancijos teismuose ir tik po to, kai Lietuvos advokatūra patvirtina jo vienų metų praktikos atlikimo ataskaitą (2 dalis).

Įvertinus nurodytą teisinį reglamentavimą bei teismų praktiką, matyti, jog advokato padėjėjas teikdamas teisinę pagalbą asmenims turi teisę motyvuotu prašymu kreiptis ir gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, taip pat registrų, valstybės informacinių sistemų jų turimą ar tvarkomą ir teisinėms paslaugoms teikti reikalingą informaciją, o šios institucijos turi pareigą prašomą informaciją ar duomenis pateikti arba privalo tinkamai motyvuoti atsisakymą pateikti šiuos duomenis ar informaciją.

Iš byloje pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėjas Tarnybai pateiktame prašyme nurodė prašomų duomenų naudojimo tikslą, teikimo bei gavimo teisinį pagrindą, prašomų pateikti duomenų apimtį bei duomenis įrodančius prašomų pateikti dokumentų ryšį su teisinių paslaugų teikimu, taip

pat prie prašymo pridėjo atstovavimo dokumentus: 2017 m. vasario 2 d. atstovavimo sutartį, advokato (*duomenys neskelbtini*) 2017 m. vasario 2 d. sutikimą dėl advokato padėjėjo atstovavimo bei Lietuvos advokatūros 2018 m. kovo 29 d. pažymą Nr. (*duomenys neskelbtini*) dėl vienerių metų ataskaitos patvirtinimo (b. l. 8-10). Taigi, Komisijos vertinimu, pareiškėjas turėjo teisę prašyti Tarnybos pateikti dokumentus, reikalingus teisinių paslaugų teikimui.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju Tarnyba veikė kaip viešojo administravimo subjektas, todėl turėjo vadovautis ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) normomis.

VAĮ 2 straipsnio 5 dalyje apibrėžta, kad administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.

Administracinio sprendimo turiniui reikalavimai reglamentuoti VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje – administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas), administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką (7 punktas).

LVAT yra pažymėjęs, kad minėtos VAĮ nuostatos reiškia, jog individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022-08-31 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022; 2014-12-18 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-822-1440/2014; 2012-01-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A-756-35/2012, kt.).

VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) 45 punktu nustatyta, jog atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1. papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiame klausime atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2. papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3. papunktis); į prašymą, nenurodant Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4. papunktis).

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėjui pasikreipus į Tarnybą su prašymu pateikti nuo 2020 m. rugsėjo 4 d. iki „šios dienos“ Tarnybos gautus visus skundus, pareiškimus, prašymus ar kitus kreipimusis dėl X. A. ir (ar) dėl UAB (*duomenys neskelbtini*), o taip pat visus Tarnybos raštus, sprendimus ar kitus dokumentus, kuriais buvo atsakyta į gautus skundus, pareiškimus, prašymus ar kitus kreipimusis iki informacijos pagal šį prašymą pateikimo dienos, Tarnyba ginčijamu sprendimu nurodė, kad „Lietuvos Respublikos juridinių asmenų įstatymo (*Komisijos vertinimu, padaryta rašymo apsirikimo klaida, todėl laikytina, kad Tarnyba rėmėsi JANĮ nuostatomis*) 137 straipsnio 7 dalis nustato, kad trečiųjų šalių interesų apsaugai užtikrinti priežiūros institucijos paskirtos galiojančios poveikio priemonės yra viešai skelbiamos priežiūros institucijos interneto svetainėje, Nemokumo administratorių sąrašė, tad informacija apie Tarnybos priimtus sprendimus nemokumo administratoriaus X. A. atžvilgiu yra prieinama viešai ir ją galima matyti Tarnybos tinklapyje. Pažymėjo, kad iš esmės visus skundus, pareiškimus, prašymus ir kitus kreipimusis dėl X. A. ir (ar) dėl UAB (*duomenys neskelbtini*) Tarnybai teikė pareiškėjas, UAB (*duomenys neskelbtini*) kreditorius ir savininkas, kuriam Tarnyba yra atsakiusi

į visus pareiškimus bei skundus, todėl vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Tarnyba atsisako pateikti dokumentus, kadangi tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių dokumentų, kurie jam jau buvo pateikti“.

Vertinant ginčijamo Tarnybos sprendimo turinį pažymėtina, jog Tarnybos nurodomas atsisakymo teikti prašomus duomenis teisinis pagrindas, t. y. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų įstatymas ir jo nuostatos (15 straipsnio 1 dalies 1 punktas), galiojo iki 2018 m. rugsėjo 1 d. Todėl sutiktina su pareiškėjo argumentais, jog Tarnyba ginčijamame sprendime vadovavosi neaktuali ir negaliojančiu teisiniu reguliavimu. Be to, Tarnybos ginčijamame sprendime nėra nurodoma apskundimo tvarka kaip tai numatyta VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 7 punkte.

Tarnybos teiginys, jog „<...> iš esmės visus skundus <...> teikė Jūsų atstovaujamas pareiškėjas <...>“ taip pat nėra konkretus, suprantamas ir aiškus, t. y. neaišku ar absoliučiai visi skundai, pareiškimai, prašymai ar kiti kreipimaisi dėl X. A. ir (ar) dėl UAB (*duomenys neskelbtini*) pateikti tik pareiškėjo, ar tik iš esmės (t. y. absoliuti dauguma, bet ne visi). Atkreiptinas dėmesys į tai, jog Tarnyba ginčijamame sprendime nepateikė jokių argumentų apie prašomos informacijos dėl kitų asmenų skundų, pareiškimų, prašymų ar kitų kreipimusi, susijusių su X. A. bei UAB (*duomenys neskelbtini*), pateikimą arba atsisakymą šią informaciją pateikti. Be to, Tarnyba ginčijamame sprendime nurodė, jog yra pareiškėjui atsakiusi į iš esmės visus pareiškimus bei skundus, tačiau neįvardija konkrečių raštų (jų registracijos datų bei numerių) ar skundų (pareiškimų), į kuriuos Tarnyba atsakė.

Pažymėtina, kad nors pareiškėjas, teikdamas 2024 m. rugsėjo 26 d. prašymą Tarnybai dėl informacijos pateikimo, jį grindė Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1 punktu, tačiau atsakovė, atsisakydama suteikti prašomą informaciją, pagrindų, kuriais pagal Advokatūros įstatymą pareiškėjas tokios informacijos negalėtų gauti, nenurodė.

Vertinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog Tarnybos ginčijamas sprendimas yra neišsamus, nemotyvuotas, neatitinkantis aukščiau nurodytų teisės aktų nuostatų, todėl naikintinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2024 m. spalio 22 d. sprendimą Nr. D2-2463 „Dėl prašymo pateikti informaciją“.

Įpareigoti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos iš naujo išnagrinėti advokato padėjėjo X. Y. 2024 m. rugsėjo 26 d. prašymą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas

Žydrūnas Plytnikas